

Олена Куліш

студентка 5 курсу спеціальності 051 «Економіка»

Науковий керівник: **А.В. Тарасюк,**

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки,

підприємництва та економічної безпеки

Херсонський національний технічний університет

м. Херсон

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Кондитерська галузь є однією з найбільш розвинутих у харчовій промисловості України. Поточні обсяги виробництва продукції галузі не тільки забезпечують потреби внутрішнього ринку, а й створюють значний експортний потенціал (українські кондитери експортують свою продукцію у більш ніж 50 країн світу [4]). Наразі кондитерський ринок України є висококонкурентним та насиченим. Більшу частину продукції виробляють та реалізують 5-10 кондитерських компаній.

На українських прилавках переважає продукція вітчизняних виробників. Вона більш приваблива для співвітчизників за співвідношенням ціна-якість. Зарубіжні бренди представлені в основному в сегментах шоколаду і виробів з верхнього цінового діапазону. За даними Державної служби статистики України було визначено структуру ринку кондитерських виробів [1].



Рис.1. Структура ринку кондитерських виробів в розрізі сегментів

У 2018 році обсяги виробництва кондитерських виробів становили 1504,2 тис. т., що на 6,72% менше ніж у 2017 р. (у 2017 р. –1612,5 тис. т). У 2019 році

обсяги виробництва кондитерських виробів становили 1744,9 тис. т. У 2019 році обсяги виробництва кондитерських виробів були збільшені на 16% [1].

Проаналізуємо динаміку обсягів реалізованої продукції кондитерської галузі за видами діяльності України на основі даних Держстатистики України (табл. 1)

Таблиця 1

Обсяг реалізації продукції кондитерської галузі за видами діяльності України, млн грн.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.Виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів	18464,6	11414,9	12811,2	30698,6	33733,7	37542,7
2.Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	9611,4	6025,1	6854,7	17098,5	18840,5	20903,4
3.Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання	8344,5	5053,0	5620,5	12939,8	14096,4	15356,6
4.Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	15391,3	5949,2	6476,7	18255,6	21087,0	22466,6

Визначено, що у 2016 році порівняно з 2014 роком відбулися такі зміни в обсягах виробництва товарів кондитерської галузі:

- виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів зменшилося на 5653,4 млн. грн., або на 30,62%;

- виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання зменшилося на 2756,7 млн. грн., або на 28,69%;

- виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання зменшилося на 2724 млн. грн., або на 32,64%;

- виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів зменшилося на 8914,6 млн. грн., або на 57,92%.

Тоді, як у 2019 році порівняно з 2017 роком зазначені такі зміни:

- виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів збільшилося на 6844,1 млн. грн., або на 22,30%;

- виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання збільшилося на 3804,9 млн. грн., або на 22,25 %;

- виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання збільшилося на 2416,8 млн. грн., або на 18,68%;

- виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів збільшилося на 4211 млн. грн., або на 23,07%.

Тобто, за період останніх трьох років (2019-2017 рр.) спостерігається істотне збільшення обсягів виробництва кондитерських виробів підприємствами України, порівняно з періодом 2014-2016 рр.

За оцінками експертів, ринок кондитерської промисловості України досить структурований та характеризується високим рівнем конкуренції. Гравці ринка оцінюють рівень конкуренції у секторі кондитерських виробів як високий (34,3%) та дуже високий (35,3%). Середні та малі підприємства, які здебільшого завоювали свої ніші на регіональних ринках, також вказують на високу та дуже високу конкуренцію (в цілому 69,0% та 63,1% відповідно). Оцінюючи конкурентні переваги власного виробництва на внутрішньому ринку, підприємства відзначають якість продукції (63,4%), ціни на вироби (63,4%), налагоджену мережу збуту (49,5%) [3].

Найбільшими конкурентами кондитерської галузі в Україні є [2]: кондитерська фабрика «ROSHEN», кондитерська компанія «КОНТІ», кондитерська фабрика «АВК», кондитерська фабрика «Бісквіт-Шоколад», кондитерська фабрика «Житомирські Ласощі».

Roshen, АВК, Конті входить в ТОП 100 світових виробників борошняних кондитерських виробів. Виходячи з рейтингу авторитетного видання Candy Industry у 2019 році, позиції українських кондитерів наступні: Roshen - 27 місце – чистий обсяг продажів \$ 800 млн., Konti Group – 44 місце - чистий обсяг продажів \$ 473 млн., «АВК» - 64 місце - чистий обсяг продажів \$ 269 млн. [5].

Таким чином, аналіз стану і перспектив розвитку кондитерського ринку в Україні свідчить, що основним джерелом формування пропозиції на ринку є вітчизняне виробництво, його продукція становить близько 95 % в загальному обсязі.

Список використаних джерел

1. Державний служба статистики. Електронний ресурс. URL: www.ukrstat.gov.ua
2. Інфографіка: хто контролює кондитерський ринок в Україні? Електронний ресурс. URL: http://www.liga.net/infografica/323868_sladkie-brendy-kto-kontroliruet-konditerskiy-rynok-ukrainy.htm
3. Мельник Н. П. Харчова промисловість України. Всеосвіта. Освітній портал. URL: <https://vseosvita.ua/library/harcova-promislovist-ukraini-2461.html>
4. Огляд кондитерського ринку України. Рюрик. URL: <http://rurik.com.ua>.
5. Світовий рейтинг кондитерських компаній CandyIndustryGlobal Top 100 – 2019. – URL: <http://www.candyindustry.com/2016-Global-Top-100-Part-2>